

Arkivsak-dok. 200700861-4
Arkivkode 223
Saksbehandler Tone Kolaas, Hjalmar Solbjør, Dag Arne Henriksen,
Terje Kongsrud

Saksgang
Fylkesutvalget
Fylkestinget

Møtedato
21.04.2009
28.04.2009

REGIONAL UTVIKLING, KULTUR OG IDRETT; FRAMTIDIG FILMSATSING I INNLANDET

Forslag til

VEDTAK

1.
Filmsatsingen i Innlandet videreføres i tråd med vedtak i felles fylkesting for Hedmark og Oppland 25.4.2006.
2.
Fylkestinget slutter seg til konklusjonene i saksinnstillingen:
 - a)
Film3 AS og Østnorsk Filmsenter AS fortsetter som to selskap.
 - b)
Film3 AS bør være et heleid offentlig selskap. Hedmark og Oppland fylkeskommune innleder forhandlinger med sikte på overtakelse av aksjeposten til Lillehammer Kunnskapspark AS.
 - c)
Styret i Film3 AS oppretter et bransjeråd. Mandatet for rådet legges fram for selskapets eiermøte. Bransjerådet benyttes framover hvor hovedoppgaven vil være å bistå daglig leder i å kvalitetssikre investering i fremtidig filmproduksjoner og utviklingsprosjekter. Tilsvarende vurderes for Østnorsk Filmsenter AS.
 - d)
Drift av Film3 AS og Østnorsk filmsenter AS kan ikke påregnes å være kommersiell. Det bør føres drøftinger mellom eierne om aksjefordeling og nivå på fremtidige bevilgninger. Det forutsettes at eierskapet samsvarer med bevilgningene.
 - e)
Selskapenes fonds-, aktivitets- og driftsstøtte må være langsiktig og forutsigbar.

f)

Årlige bevilgninger til Film3 AS:

Fylkeskommunale eiere gir minimum kr 1 000.000,- og driftsstøtte hver på minimum kr 300.000,-. Det forventes at kommunale eiere til sammen gir tilsvarende, dvs. minimum kr 1 300 000,-. Summene indeksreguleres hvert år.

g)

Årlige bevilgninger til Østnorsk filmsenter AS

Fylkeskommunale eiere gir utviklingstilskudd/driftsstøtte hver på minimum kr 750.000,-. Det forventes at kommunale eiere til sammen gir tilsvarende, dvs. minimum kr 750.000,-. Summen indeksreguleres hvert år.

3.

Det skal arbeides for å invitere flere kommuner/fylkeskommuner inn på eiersiden i selskapene.

4.

Fylkestingets bevilgninger dekkes innenfor eksisterende økonomiske rammer.

Bernt M. Tordhol
fylkesrådmann

Hjalmar Solbjør
næringssjef

Tone Kolaas
fylkeskultursjef

SAMMENDRAG OG KONKLUSJON

Felles fylkesting for Hedmark og Oppland fylkeskommuner vedtok 25.04.06 satsing på film i Innlandet. Denne satsingen gjøres gjennom selskapene Film3 AS og Østnorsk filmsenter AS. Begge selskapene er lokalisert i et faglig, kreativt miljø på Fabrikken i Lillehammer.

Saksinnstillingen er laget med formålet å revidere selskapsstrukturen med organisering, eierskap og forutsigbar tilskuddsordning.

Film3 AS er et selskap som hovedsaklig forvalter fondsmidler for satsing på TV-produksjoner og spillefilmer. Østnorsk filmsenter AS har ansvar for kortfilmer, dokumentarfilmer, barnesatsing og faglig utviklingsarbeid i regionen. Ingen av selskapene kan regnes som kommersielle. De er derfor avhengig av offentlig tilskudd. Begge selskapene får egne tilskudd via statsbudsjettet med krav om likt tilskudd fra regionen. I tillegg forventes det at regionen selv står for all drift.

Selskapene har i en oppstartfase hatt en noe utydelig selskapsstruktur der eierskap, årlige tilskudd og styrerepresentasjon ikke har stått i forhold til hverandre. Saksinnstillingen konkluderer med at selskapene bør være i 100 % offentlig eierskap. Fylkeskommunale eiere bør være likestilt med hensyn til aksjepost og årlige tilskudd. Noen kommuner har også valgt å satse på film. De bør få anledningen til å være medeier i selskapene. Likevel skal fylkeskommunene være hovedeiere. Det legges derfor opp til en eiermodell der kommuner i fellesskap kan eie like mye som en fylkeskommune. Dette medfører en eiersituasjon der Hedmark fylkeskommune eier 1/3, Oppland fylkeskommune eier 1/3 og kommunene til sammen eier 1/3 av selskapene. I dag har Lillehammer Kunnskapspark eierandel i Film3 AS, men de har aldri ytet tilskudd ut over aksjekapitalen. I den framtidige modellen tas det høyde for nye fylkeskommunale eiere med aksjetutvidelse, mens kommunale eiere kan komme inn på eiersiden i den andelen som kommunene samlet skal eie.

Innlandsregionen har store forutsetninger for å lykkes med sin satsing på film og TV-produksjon. I oppstarten av selskapene har samarbeid med Den norske filmskolen på Lillehammer og produksjonsselskapet Fabelaktiv på Hamar vært viktig. Vi har de siste åra sett at stadig flere filminnspillinger finner sted i vårt distrikt. Dette gjelder filmer som bla publikumssuksessene Fritt vilt 1 & 2. Det er blitt foretatt filmopptak i både Lom, Biri, Trysil og Våler. I Våler kommune ligger Haslemoen som er en nedlagt militærleir. Den har fantastiske forutsetninger for innspilling i store studiohaller.

Satsing på film medfører at vi tilfører regionen kompetanse innen film/TV produksjon. I tillegg legger hver enkelt innspilling i regionen igjen betydelig penger hos det lokale næringslivet. Både for overnatting, bespising og ikke minst lokale håndverkere, statister og andre medvirkende. Satsing på film vil derfor være en satsing som kommer det lokale næringslivet til gode. Samtidig utløser hver satset krone på film/TV i regionen minst det tredobbelte brukt i regionen av eksterne penger.

KONKLUSJON – FORSLAG TIL FREMTIDIG ORGANISERING

1.

De politiske ambisjonene vedtatt i felles fylkestingsmøte 25.04.06 omkring filmsatsingen i Innlandet ligger fast.

2.

Film3 AS og Østnorsk Filmsenter AS fortsetter som to selskap.

3.

Film3 AS bør være et heleid offentlig selskap. Det bør innledes forhandlinger med sikte på overtakelse av aksjeposten til Lillehammer Kunnskapspark AS.

4.

Styret i Film3 AS oppretter et bransjeråd. Mandatet for rådet legges fram for selskapets eiermøte. Bransjerådet benyttes framover hvor hovedoppgaven vil være å bistå daglig leder i å kvalitetssikre investering i fremtidig filmproduksjoner og utviklingsprosjekter. Tilsvarende vurderes for Østnorsk Filmsenter AS.

5.

Drift av Film3 AS og Østnorsk filmsenter AS kan ikke påregnes å være kommersiell. Det bør føres drøftinger mellom eierne om aksjefordeling og nivå på fremtidige bevilgninger. Det forutsettes at eierskapet samsvarer med bevilgningene.

6.

Selskapenes fonds-, aktivitets- og driftsstøtte må være langsiktig og forutsigbar.

7.

Årlige bevilgninger til Film3 AS

Fylkeskommunale eiere gir minimum kr 1 000.000,- og driftsstøtte hver på minimum kr. 300.000,-. Det forventes at kommunale eiere til sammen gir tilsvarende, dvs. minimum kr. 1 300.000,-. Summene indeksreguleres hvert år.

8.

Årlige bevilgninger til Østnorsk filmsenter AS

Fylkeskommunale eiere gir utviklingstilskudd/driftsstøtte hver på minimum kr 750.000,-. Det forventes at kommunale eiere til sammen gir tilsvarende, dvs. minimum kr 750.000,-. Summen indeksreguleres hvert år.

SAKSINNSTILLING

Filmsatsingen i Innlandet er forankret i felles fylkestingsvedtak Oppland og Hedmark 25.04.06:

For norsk films fremtid må regional filmsatsing få en sentral plass i nasjonal filmpolitikk.

Innlandet er godt rustet til å videreutvikle en rolle som vil ha stor betydning i nasjonal filmpolitikk.

Hedmark og Oppland fylkesting vil i fellesskap satse på film som et sentralt utviklingsområde innen kunst, kultur og næringspolitikk, og iverksette tiltak som gjør Innlandet til en interessant og profilert filmregion.

Når våre filmmiljøer er konsolidert og samlet, vil det være viktig at Innlandet søker samarbeid med andre relevante filmmiljøer på Østlandet.

Regionale filmtiltak er en del av regjeringens filmsatsing og er nedfelt i Stortingsmelding nr. 22 (2006-2007) «Veiviseren».

Selskapene Film3 AS og Østnorsk Filmsenter AS

Som vedtaket fra felles fylkesting 25.04.06 sier, er filmsatsingen begrunnet som sentralt utviklingsområde innen kunst-, kultur- og næringspolitikk. Den brede kompetansen i høgskolemiljøene i regionen gir et godt grunnlag for utvikling av et filmfaglig miljø i regionen. Samtidig vil det være en klar styrke for bl.a. Den norske filmskolen på Lillehammer, Høgskolen i Hedmark sin satsing på digital spillutvikling og studiolokalitetene på Haslemoen i Våler at det utvikles et tyngre og bredere filmmiljø i innlandet.

Film3 AS

Selskapet Film3 AS ble stiftet i 2001 for å utvikle innlandsregionen som en markant aktør på filmfeltet. Lillehammer Kunnskapspark AS var sentral på utviklingssiden. Opprinnelige stiftere var Oppland fylkeskommune, Lillehammer Kunnskapspark og kommunene Lillehammer, Gausdal og Øyer. Hedmark fylkeskommune kom med i 2002, og selskapet utvidet dermed antall aksjer fra 2500 til 3500.

Med dagens virksomhet er innsatsen til Film3 AS tilsvarende med statens definisjon av hva regionale fondene skal ha som oppgave, nemlig å investere/co-produsere innen de kommersielle formatene spillefilm og fjernsynsproduksjoner.

Eiersammensetning:

Eier	Antall aksjer	Eier-andel
Oppland fylkeskommune	1100	31,42 %
Hedmark fylkeskommune	1000	28,58 %
Lillehammer Kunnskapspark AS	1000	28,58 %
Gausdal kommune	134	3,82 %
Lillehammer kommune	133	3,80 %
Øyer kommune	133	3,80 %
Sum	3500	100,00 %

Hver aksje er pålydende kr 1000,-.

3.500 aksjer gir en samlet aksjekapital på kr 3 500 000,-.

Formål:

Formålet til Film3 er definert i selskapets vedtekter § 3:

Film3 sitt formål er å videreutvikle medieproduksjonsmiljøet i regionen med særlig fokus på film- og fjernsynsproduksjon. Dette skal gjøres ved å legge akttid til rette for at det skal være lett å produsere i regionen – ute som inne, samt gjennom å tilby finansieringsordninger for film- og fjernsynsproduksjoner.

Selskapet kan eie aksjer i andre selskaper.

Stortingsmelding nr. 22 (2006 – 2007) har definert forankring og målsetning for de regionale fondene, noe som i stor grad tilsvarende de motivene fylkeskommunene har hatt for sin filmsatsing. *Den regionale begrunnelsen for å finansiere de regionale fondene, er å tiltrekke seg filminnspillinger til regionen. Dette vil igjen bidra til kompetanseheving av det lokale filmmiljøet, positivt omdømme for kultur- og næringsliv, samt ringkirkninger for tilstøtende næringer. Fra et nasjonalt perspektiv gir de regionale filmfondene tilgang til ny, frisk kapital i norsk filmproduksjon.*

Styresammensetning:

Bjørn Nørstegård - Lillehammer Kunnskapspark AS - styreleder

Louise Martin - Film i Väst AS

Jens Uwe Korten - Fjernsynsutdanningen ved Høgskolen i Lillehammer

Frode Sannum - Oppland fylkeskommune

Anne-Lise Bakken – Hedmark fylkeskommune

Øyvind Pedersen - Lillehammer kommune

Ressursbruk, fylkeskommunenes økonomiske bidrag:

Oppland fylkeskommune sitt bidrag til fondsoppbygging samt drift av selskapet Film3 gjennom 7 års perioden 2001-2008, beløper seg til kr. 8.350 000,- Hedmark fylkeskommune har bidratt med Kr. 6 955.000,- (Tall fra 2002 og 20003 er ikke tatt med.) Siden 2005 er følgende beløp bevilget til selskapet:

Tabell som viser statlige og regionale bevilgninger de siste årene:

	2005	2006	2007	2008
<i>Statlig bidrag</i>	2 000 000	2 464 000	2 520 000	2 500 000
<i>Oppland fk.</i>	1 200 000	1 000 000	1 250 000	2 650 000*
<i>Hedmark fk.</i>	722.000	1 220 000	1.150 000	1 300 000

(* Oppland har holdt tilbake kr.1 400.000,- i påvente av strategigjennomgangen)

Tilskuddene til Film3 AS er todelt. Den ene delen er fondsmidler. Her forventer staten at det lokalt gis like mye som staten gir. Den andre delen er driftstilskudd som staten krever lokal finansiering av.

Økonomi, forventninger og utfordringer:

Selskapets egenkapital er per 31.12.07 bokført med kr. 2 631 428,- og er etter styrets oppfatning tilstrekkelig i henhold til aksjelovens bestemmelser. Selskapets styre har vedtatt følgende forventning til opptrappingsplan.

År	Utvikling/fond	Drift	Staten	Hedmark	Oppland
2008	5 040 000	1 300 000	2 600 000	1 950 000	1 950 000
2009	5 200 000	2 000 000	4 000 000	3 000 000	3 000 000
2010	8 000 000	2 000 000	5 000 000	3 500 000	3 500 000
2011	10 000 000	2 200 000	6 000 000	4 100 000	4 100 000
2012	14 000 000	2 400 000	7 000 000	4 700 000	4 700 000

De fremtidige økonomiske forventningene er ikke samsvar med eiernes budsjettavsetninger i handlingsprogrammene. Det er viktig å ha forutsigbarhet i eiernes filmsatsing. Eierne må ta både statens og selskapets ambisjoner til etterretning. Vi ser at statlige tilskudd stadig vokser både til regionale filmfond og regionale filmsenter. Samtidig forventes det en tilsvarende regional vekst i tilskuddene. Staten forventer en regional matching av tilskudd i tillegg til at de krever regional drift av selskapene. Det bør være slik at statlig medfinansiering gjenspeiler folkevalgt regionalt ambisjonsnivå, ikke omvendt.

Slik de regionale fondene er organisert i dag, hovedsakelig med offentlig finansiering, skal det mye til at fondene skal vokse seg store og kunne være selvfinansierende. Fylkeskommunene bør vurdere om framtidig satsing på kommersiell film- og fjernsynsproduksjon bør knyttes sterkere opp mot hvordan satsingen virker inn på omdømmebygging, kompetanseheving i regionen, ringvirkninger for tilstøtende næringer og nyetableringer. Hvordan bransjen direkte virker inn på disse motivene er vanskelig å beregne. Næringsdepartementet har utført en kartlegging av nyetableringer innenfor kultur- og opplevelsesnæringene.

Eventuelle avkastningskrav til filmfondet bør drøftes både i forhold til a: avkastning til faglig og regional utvikling, b: fordeling av fremtidig avkastning mellom Filmlandet Invest AS og Film3 AS. Det vil si at avkastningskravet ikke går på tilbakebetaling til filmfondet men til utvikling og vekst innen regionen generelt og filmrelaterte bransjer spesielt. Noen filmer har likevel potensial til å føre økonomiske midler tilbake til selskapet. Private filmfond som Filmlandet Invest AS har imidlertid større muligheter til å kanalisere innspilte midler tilbake til filmfondet. Film3 AS er en av initiativtakerne og eierne til Filmlandet Invest AS. Hovedgrunnen til dette engasjementet er at mer kapital, også privat kapital, vil tjene hele regionen. Målet er at mer økonomiske midler skal tilføres. Et privat filmfond har større forutsetninger for å få tilbake sine investeringer i form av tilbakebetaling av innspilte midler (hovedsaklig billettinntekter) for ytterligere å reinvestere i nye prosjekter.

Film3 AS, øvrige aksjonærer og nye selskaper

Lillehammer Kunnskapspark A/S (LKP) var sentrale i utviklingen av Film3 AS, men i forhold til videreutvikling av selskapet bør det vurderes om fylkeskommunene skal ha aksjemajoritet alene, eller sammen med kommunene. Film3 AS sin finansielle struktur bør harmonere med eierstruktur. LKP henter sin kapital i hovedsak fra offentlige aktører og det kan ikke forventes at de går inn i selskapet med løpende kapital. Det er viktig at Film 3 AS har tett og god dialog med LKP og andre kunnskapsparker for øvrig.

Fylkeskommunene bør i felleskap tilstrebe og sikre et heleid offentlig eierskap av Film3 AS. En konsekvens vil derfor være å kjøpe ut Lillehammer Kunnskapspark AS. Styresammensetning vil som en konsekvens av dette kunne bli noe endret.

Film3 AS eier 31,25 % av aksjene i det private filmfondet Filmlandet Invest AS, sammen med private investorer i Innlandet. Øvrige aksjeeiere er Arngrim Ytterhus (styreleder), Paradox Holding AS og Sparebank 1 Gudbrandsdal. Aksjekapital er på 3,2 millioner kroner og selskapet har ambisjon om å bygge et framtidig fond i Innlandet med en betydelig kapital (50 – 100 millioner i løpet av 10 år). Midlene som er brukt til oppkjøp av aksjer i Filmlandet Invest AS er hovedsakelig andel billettstøtte fra spillefilmen *Pitbull-Terje*. Daglig leder av fondet er Inge Rolf Tenvik, som også p.t. er daglig leder for selskapene Film3 AS og Østnorsk Filmsenter AS.

Filmlandet Invest AS står friere til å gå inn i større satsinger som ikke er geografisk avgrenset til innlandsregionen. Et argument for et privat fond er at investering i film- og fjernsynssatsinger vil ha en høyere prioritert når produksjonsselskapet skal tilbakebetale eventuelt overskudd til sine investorer. Det bør drøftes i hvilken grad Film3 AS skal ta del i fremtidige avkastninger av filmproduksjoner og om dette skal avtales.

Østnorsk Filmsenter AS (ØNF)

Selskapet ble vedtatt opprettet i 2004, men ble først fullt ut operativt med avdelingsleder i 100 % stilling fra januar 2008. Selskapet er underlagt samme daglig leder som Film3 og har samme styre. Senteret ble stiftet i en tid da Staten ga tydelige signaler om at regionale filmsentra ville bli en nasjonal satsing. Innlandsregionen ønsket å være tydelig på banen, ut fra at regionen allerede hadde høyt kompetansenivå og flere etablerte aktører. Filmsatsingen rundt høgskolemiljøet på Lillehammer var en viktig faktor i satsingen.

Eiersammensetning:

Eier	Antall aksjer	Eierandel
Hedmark fylkeskommune	25	20 %
Oppland fylkeskommune	25	20 %
Lillehammer kommune	25	20 %
Gausdal kommune	25	20 %
Øyer kommune	25	20 %
Sum	125	100 %

Hver aksje er pålydende kr 1.000,-.
125 aksjer gir en samlet aksjekapital på kr 125.000,-

Formål:

Selskapets formål er definert i selskapets § 1:

Østnorsk filmsenter AS har som formål å bidra til en faglig og levedyktig utvikling av filmmiljøet i østlandsregionen, og arbeide for å styrke interessen for og kunnskap om filmen som kunstnerisk uttrykk og samt virksomhet som står i denne forbindelse.

ØNF oppfyller i sin handlingsplan oppgavene som er definert i Stortingsmelding 22 (2006 – 2007). Selskapet skal rette seg inn mot ikke-kommersiell virksomhet som talentutvikling og utvikling og produksjon av kortfilm og dokumentarfilm. Filmsentrene er fra statlig hold også tiltenkt et spesielt ansvar for filmtiltak rettet mot barn og unge.

Styresammensetning:

Bjørn Nørstegård - Lillehammer Kunnskapspark AS - styreleder
Louise Martin - Film i Väst AS
Jens Uwe Korten - Fjernsynsutdanningen ved Høgskolen i Lillehammer
Frode Sannum - Oppland fylkeskommune
Anne-Lise Bakken – Hedmark fylkeskommune
Øyvind Pedersen - Lillehammer kommune

Dette gir Østnorsk Filmsenter AS et identisk styre med Film3 AS.

Økonomi:

ØNF har i 2009 budsjettet med et driftsbudsjett på 2,5 millioner kroner. I 2008 bevilget Oppland fylkeskommune kr. 750 000,- til driften, tilsvarende i 2009. Hedmark fylkeskommune bevilget kr. 250 000,-. Staten bidro med 1 million kroner dette året til aktivitet. Staten forutsetter også for filmsentrene at regionen dekker all drift.

I starten var det tenkt at de tre kommunene i Lillehammer-regionen skulle opptre som en samlet enhet på linje med fylkeskommunen. Økonomisk bidrag fra de tre kommunene har vært marginalt. Det ble i 2008 bevilget et tilskudd fra regionrådet på kr. 100 000,-.

Også for ØNF har styret vedtatt en utviklingsplan. For 2009 har styret en ambisjon om at hver fylkeskommune skulle bidra med 1. 25 millioner til drift, mens Staten skulle bidra med 5 millioner til utviklingsoppgaver.

År	Utvikling	Drift	Staten	Hedmark	Oppland
2008	4 000 000	2 200 000	4 000 000	1 100 000	1 100 000
2009	5 000 000	2 500 000	5 000 000	1 250 000	1 250 000
2010	7 000 000	2 500 000	7 000 000	1 250 000	1 250 000
2011	7 000 000	2 500 000	7 000 000	1 250 000	1 250 000

De fremtidige økonomiske forventningene er ikke samsvar med eiernes budsjettavsetninger i handlingsprogrammene. Det er viktig å ha forutsigbarhet i eiernes filmsatsing. Eierne må ta både statens og selskapets ambisjoner til etterretning. Vi ser at statlige tilskudd stadig vokser både til regionale filmfond og regionale filmsenter. Samtidig forventes det en tilsvarende regional vekst i tilskuddene.

Det poengteres i vedtaket at driftsutgiftene kan få en annen fordeling dersom flere fylker knytter seg til selskapet. (2007-tall er ikke tatt med i oversikten her.)

Utfordringer

Det er ønskelig med tydelig strategi for utvikling av selskapet, spesielt geografisk. Det må være en ryddighet og forutsigbarhet for hvordan nye aksjeeiere er tenkt å gå inn i selskapet. Aksjekapitalen er på kun 125 000 kroner, og gjør selskapet sårbart for svingninger på inntektssiden.

Det er i dag en ryddig aksjefordeling med 20 % på hver av eierne. Det er ikke samsvar mellom aksjeandel og økonomisk ansvar for drift. En forventet utgiftfordeling er heller ikke definert. Dagens bilde gir de tre kommunene i Lillehammer-regionen flertall i selskapet, mens fylkeskommunene er i mindretall og betaler omtrent 90 % av driftsutgiftene. En sånn løsning er ikke nødvendigvis feil, men det bør tydeliggjøres hvilken hensikt en slik deling skal ha.

For 2008 er det heller ikke samsvar mellom de to fylkeskommunenes bevilgning. Oppland bidrar med kr. 750.000,- og Hedmark med kr. 250.000,-. Til sammen matcher de to kommunene tilskuddet fra Staten på kr. 1 000.000,-. Utviklingsplanen bør gjennomgås for å tydeliggjøre forventninger om økonomisk grunnlag, noe som selvsagt har betydning for planlegging av senterets aktiviteter. I 2007 var Hedmark fylkeskommune sitt tilskudd til selskapet på kr. 350.000,-.

Fra Statens side forventes det lokal matching av tilskudd. Samtidig kreves det regional finansiering av drift. Med bakgrunn i dette må de regionale tilskuddene være høyere enn det statlige tilskuddet.

Tidligere uttalte mål om å få flere fylker inn på eiersiden bør vurderes. Utvikling av filmsentra over hele landet har gitt noen erfaringer. Det er ikke lenger en uttalt sannhet at geografisk store enheter har større innflytelse enn filmsentra i mindre regioner.

Regionale og lokale konsekvenser/synergieffekter

Satsingen på film i innlandet er bl.a. forankret i felles fylkestingsvedtak i Hedmark og Oppland fylkeskommuner. Samtidig er statlig satsing på film viktig. I Stortingsmelding nr. 22 vises det til at opprettelsen av regionale filmfond og filmsentre er viktig for å tilføre både norsk film og regionene ny kapital. Satsingen har vist at det er mer offentlige penger i norsk film enn noen gang tidligere. I tillegg er regional satsing med på å bygge opp lokal kompetanse innen film og tv-mediet. I Innlandet var ca 50 personer sysselsatt innen denne bransjen i 2004. De siste tallene viser at dette er steget til ca 150 personer. I tillegg kreves slik produksjon spesielle håndverkere. Dette gir ringvirkninger for lokale skreddere/sydstuer i henhold til kostymer, snekkere og malere til kulisser osv. Erfaringstall fra filmproduksjon i Norge og Sverige viser at for hver krone som regionalt tilføres filmsatsing så legges minst tre kroner igjen i regionen, i tillegg til effekter som kompetansebygging, sysselsetting osv. En film som spilles inn i vår region omsetter for mellom 2-3 millioner i kost og opphold for film-teamet. Summen er avhengig av hvor mye av filmingen som skjer lokalt. Med god tilrettelegging for utendørs filming i kombinasjon med studiomulighetene på Haslemoen, er vår region godt forberedt og egnet for flere filminnspillinger i tiden som kommer.

Organiseringer og drift av selskapene

Ett selskap

Film 3 AS og Østnorsk Filmsenter AS kan organiseres som ett selskap. Dette kan enkelt gjøres ved at Østnorsk filmsenter fusjoneres inn i Film3 AS. Før opprettelsen av Østnorsk Filmsenter AS var det opprettet en prosjektgruppe. Som en konsekvens av denne arbeidsgruppas rapport og Einarsson-utvalgets rapport "Organisering av statlige virkemidler på filmområdet" ble Østnorsk Filmsenter AS etablert som et eget selskap, men med felles administrasjon og styre som Film3 AS. Hvis selskapene nå skal fusjoneres kan det være å ta ett skritt tilbake. Det kan også medføre bortfall av statlige tilskudd.

En fusjonering vil gi en enkel organisasjonsstruktur med en generalforsamling bestående av de seks eierne, et styre som velges av generalforsamlingen og en daglig leder. Tilsynelatende virker dette som en oversiktlig og grei måte å organisere filmsatsingen i innlandet på.

To selskap

Dagens organisering med to selskaper kan videreføres. Likevel er det forskjellige former som kan velges innen for dagens organisasjonsform. Der er det verdt å bemerke at selskapene har forskjellige eierkonstellasjoner. Hvis det i framtida velges en modell med to selskap og ikke ett, må dette gjenspeiles i selskapets drift. I dag har de juridisk status som to selvstendige rettssubjekter, mens de i praksis har vært drevet tilnærmet som ett selskap med felles administrasjon/daglig ledelse, styre og generalforsamling.

Hvis dagens selskapsstruktur opprettholdes kan et alternativ være at Østnorsk Filmseter AS får egen daglig leder og eget styre. Generalforsamlingen er et eierorgan og kan derfor ha samme representant som Film3 AS sin Generalforsamling. Det er også mulig at noen personer blir valgt til begge styrene. Et annet alternativ er å ha ett felles styre for begge selskapene for på den måten sikre et helhetlig både eierskap og styring med selskapene framover.

Konsern med døtre

Dette er den modellen som kan virke mest uoversiktlig. Likevel er intensjonene til en slik modell at den har to selskap, men fylkeskommunene og kommunene som eiere oppretter et interkommunalt selskap som organ for å utøve aktiv eiermedvirkning i drift og utvikling av filmsatsingen i innlandet. Dette sikrer politisk kontroll på et overordnet nivå, mens detaljstyring ligger på et lavere nivå i modellen og kan overlates til andre aktører enn politikerne.

Det er antagelig av underordnet betydning valg av selskapsform forutsatt at fylkeskommunene og kommunene har eierskapet alene. Modellen kan ha fordeler dersom flere fylker og eller kommuner går inn på eiersiden. Hedmark og Oppland fylkeskommuner kan via et IKS samle sine eierinteresser for ha størst mulig innflytelse og helhet over filmsatsingen i innlandet.

Ved valg av ny selskapsstruktur bør eierne gjøre visse refleksjoner. Det er viktig å huske at det offentlige, i dette tilfelle kommuner og fylkeskommuner ikke oppretter slike selskap for å drive forretning. Selskapene er opprettet for å nå politiske mål for eierne og regionen. Dette er faglige, politiske, kulturelle og næringsmessige mål som er beskrevet i tidligere saker vedrørende filmsatsingen i innlandet.

Bransjeråd

I forhold til faglig styring og råd, bør Film3 sitt styre opprette et bransjeråd. Det er allerede vedtatt at Film3 AS skal ha et slikt bransjeråd, og dette bør i større grad benyttes fremover som en faglig ressursgruppe opp mot daglig leder for å bistå med å gjøre de rette valg for investeringer i filmproduksjoner. Bransjerådet bør benyttes framover hvor hovedoppgaven vil være å bistå daglig leder i å kvalitetssikre investering i fremtidig filmproduksjoner og utviklingsprosjekter. Ved Midtnorsk filmsenter (Trondheim) har man eksempelvis benyttet et slikt bransjeråd aktivt. Tilsvarende vurderes for Østnorsk Filmsenter AS.

Drift av selskapene

I Stortingsmeldingen 22 (2006-2007) Veviseren omhandler filmfond og regionale filmsenter (jf. vedlegg). Departementets konklusjon om regionale filmfond/filmsentre sier:

- De regionale filmsentrene bør fortsatt få støtte fra statlige midler. Midlene kan gå til utvikling og produksjon av kortfilm- og dokumentarfilm, kompetansehevende tiltak og tiltak for barn og unge.
- Departementet anbefaler at det innføres en prøveordning med statlige tilskudd til regionale filmfond, under forutsetning av at regionen bidrar med minst like mye. De statlige midlene og de matchende lokale/regionale midlene kan ikke benyttes til langfilmer som får produksjonstilskudd fra Norsk filmfond.
- Det bør fortsatt kunne gis tidsavgrensede statlige bidrag til oppbygging av regional infrastruktur for filmproduksjon.
- All drift av regionale filmsatsinger bør dekkes regionalt.

Einarsson-utvalget som laget rapport til Kirke- og kulturdepartementet i forbindelse med utarbeidelse av den nye stortingsmeldingen, mente at statlig bidrag med nye midler til utvikling og toppfinansiering av spillefilmer og fjernsynsserier i de regionale filmfondene vil være et viktig virkemiddel for å tiltrekke mer kapital til regionen. Utvalget skriver også: Utvalget anbefaler en automatisk ordning, der den regionale kapitalen utløser statlige midler. Derfor var opprettelsen av et regionalt filmsenter som eget selskap med utspring fra Film3 viktig for å opprettholde statlige midler til regionen. I tillegg må statlige midler følges opp av regionale midler til fond, utvikling og drift.

Økonomi

Både film3 AS og Østnorsk filmsenter AS er offentlig eide selskaper som er avhengig av offentlig tilskudd.

Film3 AS

Film 3AS er hovedsakelig et regionalt filmfond. Her yter staten via statsbudsjettet et årlig tilskudd. Summen for 2008 var kr. 2 500.000,-. Denne summen er videreført i statsbudsjettet 2009. For at staten skal utbetale sitt tilskudd krever de lokal/regional bevilgninger på minimum samme sum i tillegg krever de lokalt/regionalt tilskudd til driftsfinansiering.

Østnorsk Filmsenter AS

De regionale filmsentrene får årlig tilskudd fra staten. I hele landet finnes det 6 slike regionale filmsenter. Østnorsk Filmsenter AS fikk i 2008 en statlig bevilgning på kr 1 000.000,-. Denne summen er videreført i statsbudsjettet 2009. I tillegg har staten for 2009 satt av 10 000.000,- som skal fordeles mellom de regionale filmsentrene utav dialog. Her er det sagt at lokal/regional satsing er viktig for å få økt statlig bevilgning. Resultatet av denne runden kan bli nivået på framtidige bevilgninger. Utav det høye aktivitetsnivået på film- og TV produksjon i innlandet forventes det at Østnorsk filmsenter får en tilleggsbevilgning på kr 2 000.000,-. Dette er

imidlertid avhengig av at eierne går i forkant med tilsvarende bevilgning. En slik satsing fra regionen er et godt utgangspunkt for Østnorsk Filmsenter AS når de skal forhandle om sin andel av tilleggsbevilgningen i statsbudsjettet på kr. 10 000.000,-
Også for regionale filmsentre krever staten at driften finansieres lokalt/regionalt.

Oppsummert betyr dette at minimumsbidragene til filmsatsingen blir slik:

Selskap	Staten	Fond/utvikling Lokalt/regionalt	Drift Lokalt/regionalt	Sum totalt
Film3	2.500.000	2.000.000	600.000	4.600.000
Østnorsk filmsent.	1.000.000	1.000.000	500.000	2.500.000

Hvis fylkeskommunen mener å realisere/fastholde på vedtaket fra felles fylkesting i 2006 bør ambisjonene til filmsatsingen være større enn en minimumsløsning. En realistisk satsing for film i Innlandet kan se slik ut:

Selskap	Staten	Fond/utvikling Lokalt/regionalt	Drift Lokalt/regionalt	Sum totalt
Film3	2.500.000	2.500.000	600.000	5.600.000
Østnorsk filmsenter	3.000.000	3.000.000	1.000.000	7.000.000

Hvis vi som eiere inviterer flere fylker til deltakelse i disse to selskapene kan de statlige bevilgningene øke. I tillegg til at flere fylker yter tilskudd. Dette kan styrke selskapene ytterligere og tilføre regionen mer kapital, kompetanse og utvikling både regionalt og lokalt.

For øvrig er fylkeskommunene rundt Oslofjorden er i gang med samtaler vedrørende en mulig opprettelse av et nytt regionalt filmsenter for de fylkene på Østlandet som ikke er inkludert i et senter slik norgeskartet ser ut i dag. I dag er følgende sentra i drift: Nordnorsk Filmsenter (Finnmark, Troms og Nordland), Midtnorsk Filmsenter (Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag), Vestnorsk Filmsenter (Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal), Filmkraft Rogaland (Rogaland), Sørnorsk Filmsenter (Aust-Agder og Vest-Agder) og Østnorsk Filmsenter AS (Hedmark og Oppland). Det vil si at Akershus, Buskerud, Østfold, Vestfold, Telemark og Oslo ikke er tilknyttet et senter i dag.

Det er krefter i de seks fylkene på Østlandet som ønsker å starte et senter som kan være med på å utvikle bransjen, få til ekstra satsing på dokumentarfilm og kortfilm, og som kan løfte satsingen på barn og ungdom. Det er selvsagt også en motivasjon i å tiltrekke ekstra kapital til regionen, som kan gi en økt produksjon og lavere terskel for å komme i gang med manusutvikling og utprøving av ideer. Oslo og Telemark har ikke vært veldig aktive så langt i utforming av ny region. Dette kan henge sammen med at de har andre politiske mål eller at de ikke føler seg nært knyttet til den regionen. Telemark fylkeskommune har i flere sammenhenger følt seg nærmere knyttet til sørlandsfylkene.

Flere av aktørene, særlig i Buskerud, har en oppfatning om at det er like relevant å knytte seg sterkere mot Hedmark og Oppland når det gjelder å utvikle en sterkere filmregion. Geografisk, kulturelt og historisk sett er det på mange måter sterke bånd mellom Buskerud og Oppland og videre til Hedmark. Det er heller ikke gitt at de regionale filmsentrene behøver å følge fylkesgrensene. Disse elementene må det tas hensyn til i den videre dialog rundt filmsatsingen i Innland.

KONKLUSJON □ FORSLAG TIL FREMTIDIG ORGANISERING

1.
De politiske ambisjonene vedtatt i felles fylkestingsmøte 25.04.06 omkring filmsatsingen i Innlandet ligger fast.
2.
Film3 AS og Østnorsk Filmsenter AS fortsetter som to selskap.
3.
Film3 AS bør være et heleid offentlig selskap. Det bør innledes eierforhandlinger med sikte på offentlig overtakelse av aksjeposten til Lillehammer Kunnskapspark AS.
4.
Selskapenes styrer bør utrede opprettelse av et bransjeråd. Utredningen med et eventuelt mandat for rådet legges fram for selskapenes eiermøter. Bransjerådet bør benyttes framover hvor hovedoppgaven vil være å bistå daglig leder i å kvalitetssikre investering i fremtidig filmproduksjoner og utviklingsprosjekter.
5.
Styret i Film3 AS oppretter et bransjeråd. Mandatet for rådet legges fram for selskapets eiermøte. Bransjerådet benyttes framover hvor hovedoppgaven vil være å bistå daglig leder i å kvalitetssikre investering i fremtidig filmproduksjoner og utviklingsprosjekter. Tilsvarende vurderes for Østnorsk Filmsenter AS.
6.
Selskapenes fonds-, aktivitets- og driftsstøtte må være langsiktig og forutsigbar.
7.
Årlige bevilgninger til Film3 AS
Fylkeskommunale eiere gir minimum kr 1 000.000,- og driftsstøtte hver på minimum kr. 300.000,-. Det forventes at kommunale eiere til sammen gir tilsvarende, dvs. minimum kr. 1 300.000,-. Summene indeksreguleres hvert år.
8.
Årlige bevilgninger til Østnorsk filmsenter AS
Fylkeskommunale eiere gir utviklingstilskudd/driftsstøtte hver på minimum kr 750.000,-. Det forventes at kommunale eiere til sammen gir tilsvarende, dvs. minimum kr 750.000,-. Summen indeksreguleres hvert år.

Henvisninger

Stortingsmelding nr. 22 (2006-2007) "Veiviseren"